

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Milana Podhrázkého a soudců Petra Mikeše a Jitky Zavřelové v právní věci žalobce: **V. M.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o návrhu na ustanovení zástupce v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 9. 2020, čj. OAM-353/ZA-ZA11-K022-2020, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 12. 1. 2021, čj. 19 Az 23/2020-27,

t a k t o :

- I. Návrh žalobce na ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti **se z a m í t á .**
- II. Kasační stížnost **se o d m í t á .**
- III. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím zamítl žádost žalobce o mezinárodní ochranu jako zjevně nedůvodnou dle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, neboť žalobce pochází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu. Toto rozhodnutí napadl žalobce u Městského soudu v Praze a navrhl, aby mu soud ustanovil zástupce. Městský soud v záhlaví označeným usnesením tento žalobcův návrh zamítl.

[2] Žalobce (dále „stěžovatel“) toto usnesení napadl kasační stížností, v níž současně navrhl, aby mu soud pro řízení o kasační stížnosti ustanovil zástupce a tlumočníka.

[3] Jde-li o návrh na ustanovení zástupce, Nejvyšší správní soud připomíná, že podle § 35 odst. 10 s. ř. s. se pro rozhodnutí o ustanovení zástupce vyžaduje kumulativní splnění dvou podmínek, a to splnění předpokladů pro osvobození od soudních poplatků, a zároveň nezbytná potřeba takového zastoupení k ochraně práv účastníka řízení. V nyní posuzované věci se jedná o kasační stížnosti směřující proti usnesení o neustanovení zástupce v řízení před městským soudem. V takovém případě není zastoupení v řízení o kasační stížnosti povinné (blíže viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 9. 6. 2015, čj. 1 As 196/2014-19, č. 3271/2015 Sb. NSS). Je-li nicméně žádost o ustanovení zástupce podána, Nejvyšší správní soud o ní musí i v tomto řízení rozhodnout.

[4] Součástí posouzení předpokladů pro osvobození od soudních poplatků je i vyhodnocení, zda se nejedná o zjevně neúspěšný návrh ve smyslu § 36 odst. 3 s. ř. s. Zjevně neúspěšným návrhem je např. opožděně podaná žaloba či kasační stížnost, návrh na prominutí zmeškání zákonné lhůty, kterou nelze prominout, návrh, který je výslovně (bez meritorního posouzení povahy úkonu napadeného žalobou) vyloučen z meritorního přezkoumání. O zjevně bezúspěšné uplatňování nebo bránění práva se jedná i tehdy, jestliže již ze skutkových tvrzení žadatele (aniž je třeba provádět dokazování) je nepochybné, že mu ve věci nemůže být vyhověno. Institut zjevné neúspěšnosti se vztahuje také k řízení o kasační stížnosti (srov. např. rozsudky NSS ze dne 19. 12. 2007, čj. 7 Afs 102/2007-72, ze dne 29. 4. 2014, čj. 5 As 86/2013-13, či ze dne 29. 6. 2011, čj. 1 As 51/2011-135, či usnesení NSS ze dne 22. 8. 2012, čj. 8 As 75/2012-25).

[5] Nejvyšší správní soud shledal, že kasační stížnost stěžovatele je opožděná, jeho návrh na ustanovení zástupce tedy zjevně neúspěšný, a proto jej výrokem I. tohoto usnesení zamítl.

[6] Podle § 106 odst. 2 s. ř. s. *kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozhodnutí*. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout. Z § 106 odst. 4 téhož zákona pak vyplývá, že kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u soudu, který napadené rozhodnutí vydal. Podle § 40 odst. 4 s. ř. s. je lhůta zachována, bylo-li podání v poslední den lhůty předáno soudu nebo jemu zasláno prostřednictvím držitele poštovní licence, popřípadě zvláštní poštovní licence anebo předáno orgánu, který má povinnost je doručit.

[7] Stěžovatel kasační stížnost nejprve dne 4. 2. 2021 podal k poštovní přepravě a doručil městskému soudu. Následně dne 8. 2. 2021 tutéž kasační stížnost odeslal rovněž přímo Nejvyššímu správnímu soudu. S ohledem na § 106 odst. 4 s. ř. s. je tedy třeba za den podání kasační stížnosti považovat již 4. 2. 2021. Ze spisu městského soudu Nejvyšší správní soud především dále ověřil, že napadené usnesení bylo stěžovateli doručeno dne 15. 1. 2021 vhozením do poštovní schránky (a to na adresu uvedenou v žalobě i v kasační stížnosti), neboť při doručování nebyl zastižen. Stěžovatel však v kasační stížnosti uvedl, že usnesení „dostal“ 22. 1. 2021. Nejvyššímu správnímu soudu na základě toho vyvstaly pochybnosti o včasnosti kasační stížnosti. V případě, že by bylo napadené usnesení doručeno v den, který uvádí stěžovatel, byla by kasační stížnost včasná. Z doručenky založené ve spisu městského soudu však plyne, že napadené usnesení bylo stěžovateli doručeno již o týden dříve a kasační stížnost by tak byla opožděná. S ohledem na uvedené pochybnosti zdejší soud přípisem ze dne 29. 3. 2021, čj. 8 As 63/2021-14, stěžovateli tyto rozpory v otázce data doručení napadeného usnesení přestřel a vyzval jej, aby se ve lhůtě 10 dnů k této nesrovnalosti vyjádřil, pokusil se ji vysvětlit a sdělil bližší podrobnosti o okolnostech doručení. Stěžovatel se ovšem v dané lhůtě (ani po jejím uplynutí) nevyjádřil.

[8] Nejvyšší správní soud proto s ohledem na (stěžovatelem nezpochybněný) obsah doručenky dospěl k závěru, že napadené usnesení bylo stěžovateli doručeno již 15. 1. 2021 vložním do schránky (viz § 50 odst. 1 o. s. ř.) a tímto dnem tedy nastala podle § 40 odst. 1 s. ř. s. skutečnost určující počátek lhůty pro podání kasační stížnosti. Konec dvoutýdenní lhůty pro podání kasační stížnosti pak podle § 40 odst. 2 s. ř. s. připadl na den, který se svým pojmenováním shodoval se dnem určujícím počátek běhu lhůty, tedy na pátek

pokračování

29. 1. 2021. Tento den byl posledním dnem pro včasné podání kasační stížnosti a nejpozději tohoto dne tedy musela být kasační stížnost podána u soudu anebo předána k poštovnímu doručení ve smyslu výše citovaného § 40 odst. 4 s. ř. s. Jak již však bylo shora uvedeno, stěžovatel kasační stížnost předal k poštovnímu doručení až ve čtvrtek 4. 2. 2021, tedy opožděně.

[9] Vzhledem k tomu, že v návaznosti na výše uvedené nejsou naplněny formální zákonné předpoklady věcného projednání kasační stížnosti, neshledal zdejší soud ani důvod k tomu, poskytovat stěžovateli prostor k obstarání zástupce, neboť ani případně zplnomocněný zástupce stěžovatele by na výše uvedených závěrech nemohl nic změnit.

[10] Podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. soud návrh usnesením odmítne, jestliže byl podán opožděně. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost podle citovaného ustanovení ve spojení s § 120 s. ř. s. výrokem II. tohoto usnesení odmítl.

[11] Zbývá dodat, jde-li o žádost stěžovatele o ustanovení tlumočníka, že podle rozsudku NSS ze dne 15. 10. 2003, čj. 6 Azs 10/2003-37, č. 120/2004 Sb. NSS, reaguje-li cizinec v řízení před soudem na úkony soudu činěné v českém jazyce svými podáními činěnými rovněž v českém jazyce, nejsou dány důvody pro ustanovení tlumočníka, neboť toho není potřeba. V nyní posuzované věci stěžovatel se soudy komunikoval zcela bez problémů v českém jazyce. Sám podal žalobu, v níž dokázal řádně vymezit žalobní body, v průběhu řízení o žalobě vyjádřil nesouhlas s rozhodnutím bez jednání, vyplnil zaslaný formulář o osobních, majetkových a výdělkových poměrech a nakonec v českém jazyce podal i kasační stížnost.

[12] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 14. května 2021

Milan Podhrázký
předseda senátu